

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
četrt 6,50 —
mesec 2,20 —

V upravnštvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
četrt 5 —
mesec 1,70 —

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnštvo v
Katoliški, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajavaek dan izvezmāl
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 115.

V Ljubljani, v četrtek 22. maja 1902.

Letnik XXX.

Državni zbor.

Dunaj, 21. maja.

Sinoči je zbornica že ob poznuri do-
vršila razpravo o poljedelskem ministerstvu
ter odobrila proračun. Zbornica je bila za
silo sklepčna. Med sejo je ministerski pred-
sednik pregovoril poljskega poslanca Brei-
terja, da umakne svoj najni predlog glede
avstro-ogrške nagodbe in ga, če treba, po-
novi, ko bo proračunska razprava kon-
čana. S tem je Breiter omogočil, da bo
proračun rešen ta teden. Drugi teden se
snideta delegaciji, v petek in soboto pa zo-
pet poslanska zbornica, ki bo najprvo raz-
pravljala o načrtu zakona glede odprave
borzne trgovine z žitom.

Pravosodje.

Sinoči je zbornica pričela razpravo o
proračunu pravosodnega ministerstva. Prvi
je govoril posl. Vencajz, ki je uteme-
ljeval potrebo, da se popravi zastareli ka-
zenski zakon. Govornik dalje naglašal,
da so porotna sodišča jako draga
za državo in porotnike same. Porotna so-
dišča pa so tudi v političnih vprašanjih več-
krat pristranska, kar dokazujejo tudi na
Kranjskem mnogi slučaj. Glede pravosodne
uprave govornik odločno graja tužne raz-
mere na Koroškem, kjer so slovenski urad-
niki bele vrane. Konečno priporoča, naj se
notarjat podrži.

Danes so doslej govorili dr. Jablon-
ski, dr. Korol, dr. Bärnreither, dr.
Pantuček, Bohosiewicz, dr. Ploj,
dr. Vogler, dr. Ellenbogen in dr. Iv-
čević. Dr. Ploj je odločno zavračal dr.
Pommerja, ki se je v razpravi o sloven-
skem vsučilišču neslano norčeval iz slo-
venskega jezika. Ostro je šibal razmere pri
sodiščih na spod. Štajerskem, koder se slo-
vensčina z namenom prezira in zaničuje.
Govornik navaja razna fakta, da nadsodišče
v Gradcu po znanem sistemu premešča slo-
venske uradnike na Kranjsko in tako dela
prostor nemškimi in nemško mislečim. Sploh
se ni že davno v uradih tako pomemčevalo,
kakor v zadnjih letih, odkar je grof Gleis-

pach na čelu graškega nadsodišča. Zato je
splošna želja mej Slovence, da se v Ljub-
ljani ustanovi višje sodišče za slovenske po-
krajine.

Kvotna deputacija.

V petek ob pol 11. uri se snide av-
strijska kvotna deputacija, da izvoli poroče-
valca mesto umrlega dr. Beera in da se
posvetuje o odgovoru ogrske kvotne de-
putacije.

Ogrska kvotna deputacija je namreč
dne 10. maja z vsemi proti glasu Fr. Ma-
jorja odobrila nastopno poročilo dr. Falka:

»Akoravno so člani ogrske kvotne de-
putacije brez izjeme prepričani, da sedanje
kvotno razmerje (34:5:65:6) ne odgo-
varja zmožnosti dežel ogrske krone, ampak
prekorača, vendar ogrska deputacija polaga
veliko važnost na to, da ne odloči zopet
krona prispevkov obeh držav za skupne po-
trebe in le za eno leto, marveč da se
kvota v obeh parlamentih določi za daljšo
doba let. Zato ogrska kvotna deputacija
predlaga avstrijski:

a) Kvota za prispevke obeh držav se
določi za dobo od 1. julija 1902 do 31. de-
cembra 1911.

b) Dokler velja mej obojima državama
monarhije skupnost carinskega ozemlja, se
najprvo čisti dohodki carine porabijo v po-
kritje skupnih izdatkov in ostali primanj-
kljevi razdeli po kvoti mej državama.

c) Kvotno razmerje naj se tako določi,
da po odbitku carinskih dohodkov plača
Avstrija 65:6%, Ogrska 34:4.

d) Ko stopi v veljavo ta kvota, je raz-
veljavljen člen IV. dotičnega zakona iz leta
1872 glede vojaške granice.

Tako! V vsakem odstavku zahtevajo
Ogri od Avstrije novo koncesijo. Radovedni
smo, kaj peki naredi iz te ovsene moke.

Slovanski časnikarji v Trstu.

Včeraj ob 5. uri 35. min. pop. je pri-
spelo v Trst okolo 50 udeležencev časnikar-
skega kongresa. Na južnem kolodvoru se je

zbralo precejšnje število tržaške slovanske
inteligence, ki je z burnimi »živic-klic«
pozdravljala mile goste. Le-ti so odgovarjali se:
Živeli Slovenci! Na zdar! Živio slovanski
Trst! Dvorana pred izhodom je bila natla-
čeno polna, istotako hodnik pred isto. Za
večjo demonstracijo je bila ura prihoda
skrajno neugodna, ker je ob tem času ve-
čina naših uradnikov, zlasti pa vsi delavci
še v službah, ozir. na delu.

Okolu 8. ure so se začeli zbirati na
prijateljski sestank v Slovanski čitalnici.
Kmalu je bila velika dvorana polna gostov
in domačinov in dve dolgi vrsti miz zase-
denih. Po priprosti, a okusni večerji je po-
zdravil starosta tržaških novinarjev profesor
Mandič goste, obžalovaje skromno pro-
store, v katerih sprejemamo drage goste. Ta
skromnost glede prostorov kaže, da so prava
slika naše narodne mizerije v Primorju. Do-
velj pa smo goste semkaj prepričani, da bo
jim ljubše pod skromno slovansko streho,
nego morda v nemških ali italijanskih pa-
lačah. Na kolodvoru jim nismo mogli pri-
praviti sprejema, kakor bi želeli, iz razloga,
ker mi tu v Trstu ne poznamo avobode, ne
poznamo pravice; mi vemo samo, kaj je
dolžnost. Toda če niste videli tukaj, kakor
na Kranjskem, zastav in cvetja, če vas niso
sprejele pesmi in glasba, pričakovala so vas
tudi tukaj kakor povsod, poštena slovanska
srca, ki vas iskreno pritiskajo na svoje prsi.
Pozdravljeni!

Odgovoril je predsednik kongresa, Slovak
odvetnik dr. Dula, slavec v vznesenih be-
sedah širno slovansko zemljo, nad katero so
se žal pregrešili naši očetje, ko so dopustili,
da so se na tej krasni zemlji udomachili tuji
elementi. Toda ni ga greha, ki bi se, če se
skesamo, ne odpustil. Slovanski žurnalisti
imajo vzvišeno nalogo, da z združenimi
močmi popravijo grehe naših prednikov.
Zvesti slovanski časnikarji bodo skrbeli tudi,
da se ti grehi ne bodo ponavljali. To je nas
vseh želja, in kakor poje govornikov zemljak
veliki Kollar: »Vili pevne tužbe uslehtile,
Rádo dáva nebe dojit cíle« — (volji krepki,
želji plemeniti rado nebo daje priti k cilju)
izpolnijo se tudi naše vroče želje, da ostane
ta krasna zemlja naša in da se ne posreči
nikomur polastiti se naše slovanske Adrije.
— Govoril je obširno o veliki važnosti ši-
rokega morja ter zaključil, da čeprav jih
niso na Primorskem sprejemale deputacije,
videli so slovanski časnikarji tudi tukaj, da
»Slovan povsod brata ima«, ter čutili srčnost,
ki ide od srca do srca. Izrazil je željo, da

pridejo tržaški Slovani čim prej tudi do
svoje palače, do svojega »Narod. doma«.

Poljak Chyliński je dejal, da nič
ne škodi, če Slovani govorimo različne je-
zike, da je v nas le eden duh, ideja solidarnosti.
Naglašal je, da če nas razbijajo tuji, ne
smemo se še tudi mi razbijati. Največji zlo-
čin Slovanov je, če drugim Slovanom delajo
krivico. Ideja, ki je gospodovala na kongresu,
naj gospoduje tudi danes ob zaključku slav-
nosti med nami: ideja sloge in bratske lju-
beznosti med slovanskimi narodi.

Nato je »Slovanski pevsko društvo«
intoniralo »Hej Slovani!« in vsi navzoči so
stojali zapeli to krasno slovansko himno.

Rus Osip Andrejevič Markt,
urednik »Haličanina«, obžaluje, da se prazniki
slov. časnikarjev že bližajo h kraju. Govornik
bi želel, da bi trajale te svečanosti celo leto.
Slovanski časnikarji uživajo gostoljubje slo-
venskega naroda, enega najmanjših slovanskih
plemen, ob skrajni točki proti tujim ele-
mentom. Ne pozabimo o tej svečani priliki
drugega, še manjšega slovanskega plemena,
bratov Lužičkih Srbov, ki se bojujejo še v
hujših razmerah za svoj narodni obstanek,
ki junaško branijo svojo last. Govornik iz-
raža nado, da se bodo tudi Lužički Srbi za-
mogli vzdržati do boljših časov, ter je napil
razviku najmanjšega slovanskega naroda
Lužičkih Srbov.

Urednik Ante Jakić (»La pensée
Slave«) obžaluje, da se ni mogel vdeležiti
shoda v Ljubljani, pa zato danes prisrčno
pozdravlja mile goste Ruse, ki so — trepet
vsem slovanofobom; Poljake, aristokracijo
slovansko in Čeha — »slovanske možgane«,
kakor jih je nazval Viktor Hugo. Govornik
govori obširno o nemškem »Drang nach
Süden«, ki si hoče osvojiti Trst, to točko,
ob kateri se razvije, kakor je dejal neki
franc. državnik, vname prihodnja evropska
vojna. Govoril je o tem, kako je pravzaprav
Trst — staro Tržišče — mesto s slovansko
večino, ako odštejemo tuje podanike Italijane
in drugo tujo primes, ter izrazil nado, da
morje adrijskoga bode zopet slovansko. Ne
bo, ako ne bo med Slovani sloge, katero bi
naj propovedovali slovanski novinarji. Na
žalost, Slovani smo znani zbol svoje noto-
rične nesloge. Bog daj, da bi bilo v bodoče
boljše, da se nam ne bodo smejali slavofobi,
ko napadamo drug drugega. Izrazil je željo,
da ko se enkrat slovanski novinarji zopet
snidejo na kongres — v Trstu — da najdejo
tu že drugo, slovansko lice mesta, do česar
pač mora priti, ker je na naši strani pravica,

LISTEK.

(45)

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

VIII.

Pomlad se je približala.

Kakih šestdeset vrst od Popeljskega
dvorca v nasprotno stran od Stavručenko-
vih, je bila v malem mestecu čudodelna ka-
toliška sveta podoba. Pripisovali so ji veliko
čudežno moč. Zato je vsako leto zgodaj spo-
mladi določenega dne mesteca tako oživelo,
da ga ni bilo moči spoznati. Stara kapelica
se je k svojemu prazniku okrasila s prvimi
zelenjem in prvimi spomladnimi cveticami,
nad mestom se je razlegalo veselo zvonjenje,
gospodski vozovi so drdrali in bočjepotniki
so se v gostih trumah usipali po ulicah, po
trgih in celo daleč po polju. Tu niso bili
samo katoliki. Slava N-ske čudodelne po-
dobe se je raznesla daleč in k nji so priha-
jali bolni in betežni pravoslavni, posebno iz
mest.

Na praznikov dan so se ljudje po obeh
straneh kapelice razpostavili po cesti v ne-
številni pisani vrsti. Kdor bi pogledal na ta
prizor z višine enega izmed bližnjih gričev,
bi se mu lahko zdelo, da se je velikanska
kača raztegnila po potu in leži tukaj nepre-

mično in se samo včasih zgane z motnimi
luskami raznih barv. Po obeh straneh ceste,
polne ljudi, se je v dveh vrstah razpostavila
cela vojska siromakov, ki so iztegali roke
za milodari.

Maksim s svojimi berglami in vstric
njega Peter z Johimom so se tiho pomikali
po ulici, ki je peljala proti polju.

Glasovi nešteti trum, vzkliki judovskih
trgovcev, drdranje kočij — ves ta vrišč, ki
se je valil kakor velikanski val, je ostal za
njimi in se zlival v eno samo nepretrgano,
valu podobno vrhanje. Pa tudi tukaj, dasi
so bile redkejšje trume, se je slišalo teptanje
pešcev, drdranje vozov in človeški glasovi.

Peter je raztreseno poslušal ta živi šum
in šel zvesto za Maksimom; ker je bilo
hladno, se je zavil v plašč in med potjo v
svoji glavi nadaljeval svoje mračno premi-
šljevanje.

Pa naenkrat je nekaj tako močno vzbudi-
lo njegovo pozornost, da se je zdrznil in
nenadoma obstal.

Poslednje vrste mestnih poslopij so se
končale in široka cesta je tukaj peljala v
mesto med ograjami in tratami. Pri izhodu
na polje so pobožne roke postavile kamnit
steber s sveto podobo in svetilnico, ki se
je pa samo majala v vetru in ni bila nikoli
prižgana. V podnožju tega stebra se je na-

selila gruča slepih siromakov, ki so bili od
svojih zdravih konkurentov preganjani z
ugodnejših mest.

»Pod-darite slepcem ... v imenu Kri-
stusovem ...«

Dan je bil mrzel, slepci so sedeli tukaj
od jutra, izpostavljeni hladnemu vetru, ki se
je zaletaval s polja. Sredi te gneče se niso
mogli premikati, da bi se segreli, in v njih
glasovih, ki so se vleкли v zategnjeno pe-
sem, se je slišala neizrečena bridkost fizič-
nega trpljenja in popolne zapuščenosti. Prvi
glasovi so se slišali še dovolj razločno, po-
tem se je pa iz potrtih prsi trgalo samo ne-
kako žalobno stokanje in zamiralo v tistem
mrznem trepetu. Pa vendar so poslednji
tihi zvoki te pesmi, ki so se skoraj izgub-
ljali v pouličnem hrupu, prihajali do člo-
veških ušes in ganili vsakega z veliko svojo
bolno otožnostjo.

Peter je obstal, obraz se mu je izpre-
menil, kakor da bi se mu v tem trpečem
vzdihovanju prikazala kaka slušna prikažen.

»Kaj si se prestrašil?« je vprašal Mak-
sim. »To so oni srečni ljudje, ki si jim ne-
davno zavidal, — slepi siromaki, ki tukaj
prosijo miloščine ... Malo zebe jih, se-
veda. Pa zato jim je po tvojem še bolje.«

»Odidimo!« je rekel Peter in ga prijel
za roko.

»A, ti hočeš oditi! V tvoji duši nimajo
prostora druga čustva, kadar vidiš tuje trp-
ljenje! Čakaj, jaz hočem s teboj resno iz-
pregovoriti in drago mi je, da bo to prav
tukaj. Ti se mi jeziš, da so se časi izpre-
menili, da slepcev nič več ne moré v noč-
nem klanju, kakor bandurista Jurka, ti si
nejevoljen, ker nimaš koga kleti kakor Je-
gor, in sam preklinjaš svoje bližnje za to,
ker so ti odvzeli srečno usodo teh slepcev.
Zaklinjam se pri svoji časti, ti imaš more-
biti prav! Da, zaklinjam se pri časti sta-
rega vojaka, vsak človek ima pravico odlo-
čevati si svojo usodo, in ti si tudi človek.
Poslušaj me zdaj, kaj ti povem: če hočeš
popraviti našo napako, če vržeš usodi v oči
vse prednosti, ki te je ž njimi obdalo živ-
ljenje in hočeš poskusiti življenje teh ne-
srečnežev ... jaz, Maksim Jacenko, ti ob-
ljubljam svoje spoštovanje, pomoč in nakle-
njenost ... Ali me slišiš, Peter Jacenko?
Malo starejši sem bil, ko sem poneseł svojo
glavo v ogenj in klanje ... Po meni je
tudi jokala mati kakor bo po tebi. Pa kaj
to! Mislim, da sem imel svojo pravico, ka-
kor jo imaš tudi ti zdaj ... K vsakemu
pride v življenju enkrat usoda in pravi: iz-
beri! Torej, ti si moraš izvoliti ... Fjodor
Kandiba, si tukaj?« je zaklical proti slepcem.

(Dalje prih.)

na strani nasprotnikov pa krivica in sila. V to: »Na zdar in slava, ki pomeni zmago!« Nato je »slov. pevsko društvo« zapelo Jenkovo »Buči morje adrijansko!«

Poljak Daničlak je slavil krasoto slovanskih zemelj, raztezajočih se od morja do morja, ter ogorčeno kazal na dejstvo, da v tej lepi domovini zlasti mi Slovenci vkljub vsej konstituciji ne uživamo nobenih pravic. Se tukaj, ko se prijateljski shajamo, nam je policija za petami, da duje, kaj govorimo. Obstanek Avstrije je odvisen od Slovanov, in Trst bo toliko časa avstrijsko mesto, dokler bode tudi slovanstvo. Govornik želi, da bi se vsi Slovani zliili v skupno veliko morje, združili se v skupno veliko armado, v kateri bi posameznim slovanskim plemenom pripadale uloge, kakor v vojski posameznim vrstam orožja. Eni naj so artilerija, drugi konjenica, tretji pehota, a vsi skupaj ena velika vojska proti skupnim sovragom.

Kar se tiče naglašane skromnega sprejema, spominja govornik na poljski pregovor: »Kolikor je biša ubožnejša, tem dražja.« Slovanski časniki niso prišli iskati palač, prišli so na naša srca. Govornik je čital v »Edinosti«, da je Ljubljana »srce in glava« slovenskega naroda; on bi želel, da bodi Ljubljana srce, glava pa — Trst. Zaključuje je zagotavljal Slovence, da smejo v svojih bojih vedno računati na pomoč Poljakov, ter izrazil željo, da bomo najdalje v dveh letih v Trstu že imeli svoj »Narodni dom« ter da v doglednem času dobimo pravico, ki nam grede.

Ceh dr. Baxa je opisoval hude boje češkega naroda, zlasti čeških manjšin; pozival je slovanske žurnaliste, da se po vzgledu nasprotnikov vselej in povsodi zavzamejo za slovanske brate, kjerkoli se jim godi kaka krivica, ter da iz vsake tudi najmanjše krivice napravijo vseslovansko afero. (Klici: Nemci pa Hülsner!) Napil je slovanski solidarnosti.

Ceh Klofač je v dolgem govoru slikal, kako naj slovanska inteligenca išče vedno in povsod zaslonbe in moči v ljudstvu in kako bi morala biti pojma »slovansko« in »demokracijo« nerazdružljiva. »Ravnost narodu, ravnost narodu!« to je geslo, po katerega izvrševanju še le pride do prave veljave in moči slovanska vzajemnost, ki se dandanašnji nahaja še le v — embriju.

Pevci so zapeli »U boj!«

Dr. Vergun je prišel ruski ter nadaljeval hrvatski. Slavil je »Edinost« — ta »programni organ« Slovanov. Izrazil je svoje veselje, da ga je v Trstu prvi Slovenec, ki ga je srečal, pozdravil ruski, hvalil delovanje »ruskega kruška« ter razpravljal o velikem pomenu ruščine kot trgovskega občila. Povedal je značilno dejstvo, da se primorski Slovani, nahajajoči se v daljnem Port Arturu, naročajo na njegov »Slovanski več«, tožilo o razkosanosti Slovanov po deželah in državah ter naglašal, da je edina rešitev Slovanstva v skupnem knjižnem jeziku in na morju. To slovansko morje naj nas vse »pokrsti«, da bomo edini v duhu in naporih.

Hrvatski književnik Katalinić-Jeretov je v vznesenih besedah slavil slovensko-hrvatsko Adrijo, po kateri naj vihra dedalje več naših zastav. V to ime je napil Trstu in slovenskim in hrvatskim Leonidam.

Sledil je zopet pevski zbor.

Gospa Karla Ponikvar je v imenu tržaškega narodnega ženstva pozdravila nositelje luči in prosvete, boritelje za naše sveto pravo ter pozivala brate Slované, da nam pomagajo tudi v bodoče, kakor so nam priskočili na pomoč o priliki debate o jugo-slovanski univerzi in o gimnaziji v Celju.

Sledila je pesem.

Gospa dr. Vergunova je v krasnem govoru povedala, kako je prišla iz daljnega severa med slovanske sestre in brate, da sliši in razume njih težave, ter izrazila željo, da bi se našlo med slovanskimi ženami mnogo junakinj, kakor se ponašajo ž njo Francozi, voditeljice, kakor je bila Jeanne d'Arc.

Za pesmijo nas je povabil Ceh urednik Žalud na V. kongres slovanskih časnika-jev v Plzenj, na to skrajno točko zapadnih Slovanov, ki se borijo junaški proti germanski invaziji, ter nam obljubil, seznaniti nas s krasotami češke Šumave.

Sledila je zopet pesem.

C. g. Dostal je izvajal, kako treba v praksi izvrševati slovansko vzajemnost, kako podpirati slovansko industrijo in trgovino, slikal je razmere na Slovenskem v obče in zlasti na Primorskem ter dejal, da nam ni pomoči, dokler se gospodarski ne utrdimo. Angleži in Amerikanci so postali najprej bogati, potem še le gospodarji sveta. Zaključil je slovanski, pozivaje, da se držimo čudotvornega gesla »svoj k svojemu«, ter napil Trstu — vratom Slovanstva.

Ceh dr. Richter je napil našim pevkam in pevcem in Slovenec gosp. J. je priporočal, naj nesejo slovanski bratje naše pozdrave sestram in bratom v daljinah, ter izrekel nado, da premagamo svoje sovražnike, držeč se načela: V edinosti je moč!

Pendelj bije od vzhoda k zahodu. Nemstvu solnce zahaja, a nam Slovanom zasije lepši dan!

Ceh Kusák je napil naši diki, vladiki Strossmayerju.

Predsednik dr. Dula se je prisrčno zahvalil na gostoljubju ter se spominjal svojih mladih let, ko je z mnogimi vrliimi Slovenci in Hrvati študiral na Dunaju prava. V zadnjih 30 letih da smo dosegli marsikaj, česar prej nismo imeli. Govornik nam želi, da bi šla naša zastava vedno — naprej!

Profesor Mandić je zaključil banket z izrazom simpatij dr. Duli in slovanskemu narodu, čegar usoda je toli podobna naši. Kakor gine na tisoče slovaške vrle mladine v morju madžarstva, tako se potapljamo tudi mi v tujem morju. Mi smo največji trpini na jugu, kakor oni na severu. Izrazil je nado, da se Slovaki kmalu oslobode madžarskega jarma.

S tem se je o polnoči zaključil krasni sestanek, ki ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu. Gostje so se podali deloma še v kavarno »Commercio«, izveščine pa v svoja stanovanja.

Na vožnji iz Pustojne so bili slovanski časniki svečano pozdravljeni v Sežani, kjer je prišel na kolodvor župan s starešinstvom, vsi ognjegasci z zastavo. Vsa Sežana je bila v narodnih trobojnicah. V Nabrežini je bilo razobešenih mnogo zastav, na kolodvor pa ni prišla nobena deputacija. Na Proseku je častnikarje pozdravilo pevsko društvo »Hajdrih« z zastavo.

O sprejemu slovanskih gostov na tržaškem ozemlju nam še poročajo: Tudi na Opčinah je pričakalo slovanske novinarje več narodnih društev z zastavami. Priročen pa je bil vsprejem v slovanskih Bar-kovljah, v neposredni bližini Trsta. Tu se je zbralo »spontano« lepo število naših vrlih okoličank in okoličanov s košaro cvetja, katero so metali gostom skozi okna v železniške voze. Izletniki so bili kaj prese-nečeni ob taki nepričakovani ljubeznivosti, pulili so se za cvetje in še daleč vihteli robce in klobuke v znak hvalečnosti. Da se je klicalo z obeh strani: »Na zdar!« in »Živele Slovenke!« »Živele Slovenci!« — se razume samo po sebi.

Včeraj v sredo so se gostje porazgubili po mestu in okolici. Nekaj si jih je ogledovalo muzeje in zbirke, drugi so izleteli v Istro (n. pr. v Koper), kjer so jih naši prijazno sprejeli, posetili so Škedenj, Borkovlje, Miramar; precejšnje število pa se jih je bilo že po noči odpeljalo v Benetke. Kar jih je ostalo v Trstu, se iz večine odpeljejo zvečer, mnogi z obljubo, da se kmalu vrnejo v slovanski Trst.

V tržaških krogih se je jako priljubil genijalni hrvatski žurnalst Stjepan Radić, ta nemirna duša, polna velikih osnov, polna dejanske ljubezni do Slovanstva in do svoje družinice. Naj vam sporočim zanimivo črtico o tem možu. Ko ga je nekdo obžaloval, da skoraj nič več ne vidi, rekel je: »Meni zadostuje, da vidim svojo ženo in svojo dečo!« Žena — vrla Čehinja — mu je zvesta spremljevalka in tajnica. Stjepan Radić je obljubil, da se kmalu vrne v Trst, da prouči tuk. gospodarske razmere.

Nagodbena pogajanja.

Tekom včerajšnjega dne so se vršili v Budimpešti zopet razgovori o nagodbenem vprašanju. Posvetovanje, ki so se ga udeležili z avstrijske strani min. predsednik dr. Koerber ter ministra Böhm-Bawerk in Call, z ogrske pa Szell, Lukacs in Lang, je trajalo od 3. do 8. ure pop. Razgovor je bil, kakor javljajo iz Budimpešte, o celem kompleksu nagodbenih vprašanj in avtonomnega carinskega tarifa in sodi se, da se pri dogovorih, ki se prično zopet prihodnji ponedeljek, završi že celotna razprava. Pred pričetkom posvetovanja je bil Koerber v avdienci pri cesarju. Danes jutraj so se vrnili avstrijski ministri na Dunaj. — Časopise ne sodi več tako pesimistiško o celi stvari in pravi, da se prihodnji teden gotovo doseže sporazumljenje. Potem takem je tudi odstranjena nevarnost krize. Kdo se je udal oziroma odnehal od svojih zahtev, ni znano, a soditi se sme, da Mažari ne.

Schalk contra Wolf.

Omenili smo že, da je izdal dr. Schalk brošuro, v kateri natančno popisuje, česa obdoljuje K. H. Wolfa in zakaj. Brošura nosi naslov: »Warum ich Herrn Karl H. Wolf für ehrlos erkläre« in obsega 14 strani. Razširjena je v mnogo tisoč eksemplarih po vsej monarhiji. Mnogih očitkov, o katerih je govoril Schalk v zasebnih pogovorih, v tej knjigi ni, marveč brošura se peča samo z naslednjimi slučajji: 1. slučaj Seidl; 2. Wolf je prodal neke vrednostne papirje, ki sta mu jih zaupala dva prijatelja; 3. Wolf se je polastil neke časniške kavicje

in jo porabil za se; 4. predložil je ponarejene bilance lista »Ostd. Rundschau«; 5. sklenil je več nečastnih pogoib z židovskimi in drugimi podjetji ter prejel mnogo pavšalij ozir svojega lista. Denar od sladkornega kartela mu je došel prej, nego je Guttmann postal upravnik lista; 6. Wolf je že pred leti hotel staviti svoj list v službo ruske vlade proti mastni plači. V tem oziru je imel daljše dogovore z nekim ruskim zastopnikom. — To bi bile nekako glavne obtožbe; manjših mrgoli še vse polno. Stvar pride sedaj pred sodišče, vsaj Wolf tako trdi. Preiskati pa se bo morala v tem slučaju tudi vsa uprava Wolfovega lista. Značilno pa je, da pripominja k temu »Grazer Tagbl.«, da bi bila ob eventualni taki reviziji »Ostd. Rundschau« uničena.

Kralj Aleksander o srbskem prestolonasledstvu.

Nekemu dunajskemu častnikarju je podal srbski kralj te dni obširnejo izjavo o vprašanju srbskega prestolonasledstva. Kralj je mej drugim izjavil, da še ni izgubil nade, da dobi legitimnega potomca, ter nadaljeval: »Gotovi krogi, ki se tako vneto pečajo s tem vprašanjem, naj samo pomislijo, kak bi bil položaj, če bi se že sedaj določil prestolonaslednik, potem bi pa jaz dobil potomca. Pred osmimi ali desetimi leti nikakor ne kaže definitivno rešiti tega vprašanja. Če ostane najin zakon tudi dotlej brez otrok, bova adoptirala kakega otroka, ne odraslega, katerega bova mogla ljubiti kot svojega in on naju kot stariše. Izbrala bova v tem slučaju otroka mej 2. in 4. letom ter ga odgojila za dobrega Srba. Ta otrok pa še ni rojen, ker pred osmimi leti ne misliva na to. Dotlej ostane to vprašanje nerešeno in je torej vsako razmotrivanje v tej zadevi prezgodnje.«

Odstop Waldeck-Rousseau-a.

Odločni naklep francoskega ministerskega predsednika, da hoče častno odstopiti brez vota poslanske zbornice, daje vladnim listom povod, da naglašajo vrline sedanje vlade. Nasprotno pa ta sklep ni nič kaj všeč radikalnim krogom, ki se boje, da vkljub večini, ki jo ima sedanja vlada v zbornici, ne pride na krmilo tako »svobodomiseln« vlada. — Zanimivo je, da skoro vsi opozicijski listi smatrajo Waldeck Rousseau-ov odstop za kapitulacijo in beg pred manjšino. »Libre parole« pravi, da si ministerski predsednik niti pred zbornico več ne upa. Če bi bila njegova zmaga res tako sijajna, bi gotovo počakal zaupnice v zbornici. — Méline pa piše v »Républ. Fr.«: »Po Loubetovem govoru v Brestu smo takoj vedeli, da gre sedanji kabinet, kajti le mrtvega je mogoče tako hvaliti.« Isto mnenje izraža Rochefort.

Sedanji položaj v Franciji mora biti res silno ugoden ali pa — skrajno obupen, kajti na ta način, kot Waldeck Rousseau, ni odstopil dosedaj še noben francoski kabinet. Vsi so počakali vota nove zbornice. To dokazuje statistika: Dne 20. novembra 1877 je odstopil Broglie po burni debati v zbornici, izvoljeni dne 14. oktobra; Ferry-ov kabinet je dne 10. novembra vrgla dne 21. avgusta 1881 izvoljena zbornica; volitve leta 1885 so se vršile 4. oktobra, Brisson je pa padel 29. decembra; Tirard je demisioniral še le 13. marca 1890, mej tem ko so se volitve završile 22. septembra 1889; Charles Dupuy 25. novembra, volitve 4. septembra 1893, in Méline čez tri tedne po dne 8. maja 1898 završenih splošnih volitvah.

Položaj v Južni Afriki.

Že dosedanja, sicer zelo skromna oficejna poročila o dogovorih mej burskimi delegati na južno-afriškem bojišču kažejo, da je prav malo nade na povoljen vspeh angleško-burskih mirovnih pogajanj. Prvi in baje največji kamen izpoditke je odločna zahteva Kitchenerjeva in angleške vlade, da se morajo razprave vršiti brez Krügerja in da se tudi brez njega sklene mir. Proti tej zahtevi se neki upirajo skoro vsi burski voditelji in glasom poročil iz Haaga tudi ves burski narod, ki se še vedno zvesto oklepa svojega predsednika. Kajpada vztrajajo burski voditelji i nadalje pri zahtevi po neodvisnosti, ker so si svesti svoje še vedno izborne organizacije in navdušenja za vojsko. Soditi se torej sme s po-

polno gotovostjo, da do dne kraljevega kro-nanja v Južni Afriki ne bo miru.

»Daily Telegraph« javlja iz Pretorije 19. t. m., da se je prejšnji dan še vršilo posvetovanje burskih delegatov in da so bili semtertje razgovori deloma tako živahni, da je prišlo do delnih razporov. »Daily Mail« pa pripominja, da je vkljub mnogim in velikim težkočam še nekoliko nade, da se mirovna pogajanja predčasno ne pretrgajo, mej tem ko ve poročati »Rotterd. Loc. Anzeiger«, da se je večina burskih vodij izjavila za nadaljevanje vojske.

Kot največji nasprotniki miru so znani doslej: predsed. Stein, Wessels, Müller, Colliers in Hertzog, mej tem ko sta Delarey in Dewet sedaj bolj ogreta za spravo.

Blizu Aberdeena pri Middelburgu so Angleži 18. t. m. odbili napad 120 Burov. Ubit je burski poveljnik Vanberden, dva ranjena Bura so pa Angleži ujeli.

Iz brzojavk.

Deželni zbori so sklicani na 17. junija. — Belgijski parlament je odgodil zasedanje. Dotično kraljevo odredbo je prebral notranji minister v ponedeljkovi seji senata. — Bolgarsko posojilo v tem zasedanju skupščine ne pride več na vrsto. Če vlada ne predela načrta, bo brzkone skupščina razpuščena. — Demisija Waldeck - Rousseau-a se naznani oficejno 28. maja. — Mej Argentinijo in Cile se je sklenilo premirje. Eden pogojev se glasi, da Argentina ne sme vzeti ladij, ki jih je naročila v Italiji.

Izpred sodišča.

Socijalni baron. Predvčerajšnjim je stal pred okrožnim sodiščem v Rovinju baron Lazzarini obtožen radi zločinstva nevarnega žuganja. Grozil je bil baje štrajkolomcem. Baron Lazzarini pa je bil rešen obtožbe. Ko je včeraj dospel v Karpanj, so mu delavci priredili slovesen vsprejem. Vzlic temu, da je ravnateljstvo zagrozilo delavcem, da bodo odpuščeni, ako do 20. t. m. ne nastopijo dela, traja štrajk dalje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. maja.

Goriški nadškof. Kakor čujemo, je za nadškofijsko stolico v Gorici odločen mgr. Andrej Jordan, stolni prošt v Gorici. Bil je rojen 29. novembra l. 1845., v mašnika posvečen l. 1868. Služboval je pri nadškofu Golmajerju kot ceremonijar in tajnik. Pozneje je bil spiritual v semenišču. Nekaj časa je bil drž. poslanec in po imenovanju Valussija za tridentskega knezoškofa je postal stolni prošt v Gorici.

Osebnosti. Prestavljen je vojaški kurat č. g. Anton Jaklič iz Trsta v Zader, v Trst pa pride iz Inomosta častiti g. Janez Klobovs. — Minister za trgovino je imenoval poštne kontrolorje gg. Josipa Dvogana, Frid. Covacicha in Jakoba Kočevarja višjimi poštними kontrolorji. Višjim poštним kontrolorjem v Mariboru (kolodvor) je imenovan poštni oskrbnik g. Ferd. Wudia v Münzschlagu. Mož ne zna niti besedice slovenski! Poštним asistentom imenovani g. Voglar, ki je slovenščine zmožen, pa prestavljen v Lipnico!

Frančišek Ekert. V zlati Pragi je umrl velik prijatelj Slovencev, župnik pri Mariji Snežni in češki pisatelj čast. gospod Frančišek Ekert. Rojen je bil leta 1871 v Královicích. Slovincem, ki so kedaj bivali v Pragi, ostane ljubeznivost plemenitega moža nepozabljiva. N. v m. p.!

Umrl je v Pardubicah na Češkem šolski svetnik, češki pedagog in pisatelj, bivši staročeški poslanec g. I. V. Jahn. Bil je eden najzvestejših prijateljev dr. Riegra. Svetila mu večna luč! — Umrl je v Monakovem v 74. letu svoje dobe dr. Adalbert Svoboda, bivši glavni urednik graške »Tagespostes«. Nekaj časa je bil tudi gimnazijski profesor v Mariboru in je ustanovil ondi prvi mariborski nemški lokalni list.

Pretrajljiva nesreča. V lški Loki, župnije Ig, je na binkoštni ponedeljek pasel 17letni mladenič kobilu ob potu. Da je ni bilo treba držati, privezal si jo je krog prsi.

Kobila zdrinja. Nekoliko časa teče z njo, a omaga; žival ga dobi pod se, ga vleče skoro četr ure daleč, mu zlomi roko in razbije vso črepijo. Ko so pred domačo hišo pre-rezali vrvi, je mladenič še parkrat zdihnil in umrl. — Svarljiv vzgled pastirjem, naj se nikar ne privezujejo k živini!

Klerikalni župan in srne. Jednako blamažo, kakor Rakovski liberalci z župa-nom z Rakeka, so imeli Tomišeljski libe-beralci z našim županom. »Narod« in »Ro-doljub« sta bodbala, da je klerikalni župan Tomišeljski, ki je s pomočjo beneficijata Kni-fica prišel na županski stol, v preiskavi za-radi hudodelstva lovske tatvine zaradi srne, in sta celo klicala glavarstvo proti njemu na pomoč. Izkazala se je v pravi luči zlob-nost naših liberalcev. Glavna priča proti županu, znana poštenjakinja Marija Fister iz Bresta, je dobila zaradi krivega pričevanja 6 tednov zapora in župan je dobil zadoščenje za grdo obrekovanje. Nad na-šimi liberalci se izpolnjuje izrek: Kdor dru-gemu jamo koplje, sam vanjo pade. Obre-kujejo naše poštene može, a sami padajo v kazni, kakor muhe v med. Š: »Naroda« bi bilo sram, ko bi mu mi opisali vse nje-gove pristaše pri nas.

Is Jarenine se nam piše: Binkoštni pondeljek t. j. 19. maja, je bila pri nas sveta birma. Kaj izborna se je obnesla ta cerkvena slavnost. Dasi je teden prej zmrzevalo in nato deževalo kakor bi se pretrgali oblaki, vendar je bil birmanski dan — solnčni dan. Tisoč ljudstva se je zbralo in pozdravilo ob prihodu premil. kneza in škofa Mihaela Na-potnika. Na večer njegovega bivanja mu je hvaležno zapel mešani zbor jareninske mla-deži podkonice ter ga počastil z balončki. Vsa Jarenina je bila po večernem mraku v lučkah.

Savinjske planine. Slušatelji geolo-gije na tehnični visoki šoli v Gradcu bodo letos začetkom junija priredili znanstveno potovanje na savinjske planine.

Is Čičarije se nam piše: Pri nas skoro izključno vsaki dan pada zjutraj dež, opo-ludne toča, po noči sneg. V gorah nad 1100 m. drevje kot meseca februarja. Na Buzeščini so ljudje palili gnoj; napravili so 2—3000 kresov, ki so pokrili vso dolino z dimom in s tem odvrnili veliko škodo po vinogradih.

Na ljublj. podkovski šoli se vrše preizkušnje 27. in 28. junija. Priglasiti se je treba do 15. junija. — Šolski poduk se pri-čne 1. julija in traja tečaj do konca decembra.

Ljubljanske novice. Stavka na realki. Včeraj so dijaki na realki pričeli posebne vrste stavko. Nihče noče več kupiti kruha in klobasic pri šolskem slugi. Dijaki pravijo, da so cene previsoke. Ta »stavka« se danes nadaljuje s toliko trdovratnostjo, da je sluga prodal danes le za 2 krajcarja kruha. Dijaki so si pred realko naročili 2 peka in enega prodajalca klobasic. Dijaki »štrajkomite« je že formuliral svoje zahteve, ki so: klobasice naj sluga prodaja po 5 kraj-carjev in štruklje tudi po 5 krajcarjev. Di-jaki pravijo, da ne odnehajo, kar jim veru-jemo, ker imajo pred realko vsako dopo-ludne bogato zalogo štrukljev in klobasic. — Domača umetnost. V Schwentner-jevi prodajalnici je slikar g. Verhič raz-stavil sliko krotilke levov Margueritte. — Obrtni nadzornik ogleduje danes po Ljubljani delavnice. — Stavka. G. Ma-thian je najel danes namestu stavkajočih mizarjev za delo 8 arestantov. Delavci so razburjeni in pravijo, da ni stvar iustitue uprave na ta način posezati v stavko. Mi-zarji pri kranjski stavbinski družbi danes delajo. Prišli so brezpogojno na delo. Te-sarji tudi delajo. — Žile prerezal si je 16letni vajenec Jamnik pri Ocvirku na Poljanski cesti, doma iz Žabne.

Sneg na Gorenjskem. Na Binkoštno nedeljo je padel na Fužinah na Gorenjskem tolik sneg, da so morali binkoštni ponedeljek s plugom delati gaz.

Stavka klesarjev v Trstu. Pred-včerašnjim zjutraj so stopili v štrajk vsi klesarski delavci v Trstu. Vzrok štrajku je ta, da se delavci in delodajalci vkljub dol-gim pogajanjem, ki trajajo že več mesecev, niso mogli sporazumeti ob vprašanju zbolj-šanja delavskih plač. Klesarji so imeli shod v prostorih socialističnih društev v ulici Boschetto. Zborovalcem se je naznanilo, da

je delavec Anton Slokar tekom dneva dobil od delodajalcev pismo, v katerem naznanjajo isti, da se vsled nastopivšega štrajka odve-zujejo od vseh obvez, ki so jih storili te-kom pogajanj. Delavci so soglasno sklenili, nadaljevati štrajk, ter da njih načelniki ni-majo od delodajalcev ničesar več zahtevati, temveč čakati na to, da delodajalci sami zo-pet prično s pogajanj.

Zdravje v Ljubljani od 4. do 10. maja. Novorojencev 23, mrtvorjeni 3, vmrlih 20; med njimi za jetiko 7, vnetjem sopilnih organov 4, za različnimi boleznimi 9; med njimi 3 tuji in iz zavodov 11; za infekci-joznimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 5, škarklatico 1, oslovskim (dušlj-i-vim) kašljem 1, vratico 1.

Dvoboj sta imela v Temešvaru pod-polkovnika Karol J etel in Fr. Masser, ki je služboval v Ljubljani pred dvema le-toma kot major. Jetel je težko ranjen na roki, Masser lahko na obrazu.

Slovensko časnikarstvo v Ame-riki se je pomnožilo zopet za nov list. V Clevelandu je prišel izhajati slovenski šalji-vi list »Moskito«.

Persijski šah se je peljal binkoštno nedeljo skozi Pontafel na Laško. Sedaj se mudi v Rimu.

Premovanje kónj se vrši letos, kot smo že omenili, po naslednjem redu: 1. Za kobile z žrebetom, ki še sasa ali je že od-stavljeno; 2. za mlade zaskočene kobile, in 3. za žrebce v naslednjih sedmih konku-renčnih postajah: dne 11. avgusta t. l. na Vrhniku za mesto Ljubljana in za okr. glavarstva ljubljanska okolica, Logatec in Postojna; dne 12. avgusta t. l. v Kam-niku za konje noriškega plemena za okr. glavarstvo Kamnik; dne 13. avgusta t. l. v Kranju za konje noriškega plemena za okrajno glavarstvo Kranj; dne 2. septembra t. l. v Lescah za konje noriškega ple-mena za okrajno glavarstvo Radovljica; dne 14. avgusta t. l. v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje; dne 16. avgusta t. l. v Trebnjem za okrajni glavarstvi Rudol-fovo in Litija; dne 20. avgusta t. l. v St. Jerneju za okrajni glavarstvi Krško in Cernomelj, vselej ob 9 uri. le v Ribnici in Trebnjem je pričetek ob 10 uri dopoldne. Za delitev daril veljajo že znane odredbe. Razdelilo se bo in sicer: v Lescah 14 daril s 440 kron ter 9 svetinj, v Kranju 12 daril s 390 kron ter 7 svetinj, na Vrhniku 9 daril s 300 kron ter 7 svetinj, na Vrhniku 14 svetinj s 440 kron ter 8 svetinj, v Ribnici 10 daril s 314 kron ter 7 svetinj, v Treb-njem 12 daril s 370 kron ter 8 svetinj, v St. Jerneju 26 daril s 730 kron ter 12 sve-tinj, skupno 2984 kron in 58 svetinj. — Konji morajo imeti seboj predpisane živinske potne liste. Zoper izrek obdarjenske ko-misije ni nobenega priziva. Posestniki tri letnih za plemo sposobnih žrebcov se va-bijo, naj jih ob priliki obdarjanja pripeljejo pred komisijo, da se zapisejo, ker bi se utegnili pozneje kupiti kot plemenski žrebci.

Stavbeni raspis za mostne teht-nice. Tukajšnji trgovski in obrtniški zbornici se poročajo, da se bo ponudbenim potom od-dala stavba jedne ali več mostnih tehtnic v okrožju c. kr. ravnateljstva drž. železnic v Beljaku. Tehtnice morajo biti 8 m dolge in imeti 30.000 kg nosilnosti ter se morajo zgotoviti v 8 tednih od dneva naročitve. Z eno K kolekovane ponudbe je vposlati do 31. maja t. l. c. kr. ravnat. drž. železnic v Beljaku. Varščina znaša 5% ponujene svote. Občni in posebni pogoji se dobe pri omenje-nem revnateljstvu.

Falb pravi, da bo sedaj maj precej suh, dasi bodo še nekateri viharji. 23. maj je kritični dan tretje vrste. Tudi proti koncu meseca bodo še nekaj dežja. Sličen maju bode junij. V prvem tednu meseca junija bode deževno vreme in nizka temperatura, sosebno utegne nastati 6. junij kritični termin prvega reda in sicer se bo to javljalo skoro gotovo že od 3. junija. V višjih plasteh bode sneg. Po tem terminu bode precej suho. Semtertjaja bode veliko viharjev. Od 21. ju-nija, kritičnega termina tretjega reda, bode zopet deževje in mnogoštevilni viharji. Tudi v juliju bo temperatura normalna. 5. juli je kritičen termin prvega reda. Od 10. julija bodo posebno v planinskih deželah številni viharji, sosebno okoli 20. julija, ki bo kri-tični termin tretjega reda. 3. avgust bode kritični termin prvega reda, ki pa bo radi suše imel le slab učinek. Na to bo zopet dež, posebno okoli 10. avgusta, na to pa bode suho in toplo. Falb se hvali, da so se njegova zadnja prerokovanja dobro izpolnila.

Najnovejše od raznih strani. Vulkanični izbruh na Anti-lih. Najnovejši izbruh Mont Peleea je uničil mesto Bassepointe. Iz Fort de France se o tem najnovejšem izbruhu poroča: Ob enem, ko je padal pepel, so velike mase, ki so se razlivala iz vnovič odprlega se Mont

Pelé-a, vodo v morju tu pa tam razgrele tako, da je vrela. Amerikanska ladija »Po-tomac« in angleški križar »Indefatigable«, ki ste prišli po trupli ameriškega in angle-škega konzula v Saint Pierre, ste morali odpluti zopet na morje. Veliki potop je uničil del mesta Le Carbet. Voda je vrela od vročine. Preplašena množica za-pušča Fort de France in beži v Guadeloupe in v druge severne kraje. — VIII. kon-gres čeških profesorjev se je vršil te dni v Pragi. — Nemiri radi predragega mesa. Ameriški trust mesa je sedaj, ko je razne manjše mesarske mojstre uničil, silno podražil meso. Valed tega so se pred mesarskimi prodajalniciami v New Yorku pričeli nemiri. 1000 redarjev po-skušajo brezuspešno napraviti red. Ljudje po-livajo meso s petrolejem. — Nov Slo-vanom prijazni list je prišel iz-hajati v Londonu v angleškem in francoskem jeziku pod imenom: »Eastern European Re-view« ter bode branil sosebno interese manj-ših avstrijskih narodov. — Konj za Ju-žno Afriko se je doslej z Reke odpe-ljalo 71 parobrodov. Na teh parobrodih je bilo 55352 konj. — Povodnjiso na-stopile na Ogrskem. Mnogo je škode. Nad Budimpešto se je utrgal oblak. — Iz Lvova se poroča, da so slušatelji politehniške zopet prišli k predavanju. — Mi-lijonar umoril ženo in otroka. Iz Lvova se poroča, da je v Wiszenki pri Janovi veleposestnik baron pl. Stanek ustrelil v postelji ležeče svoje tri otroke in svojo ženo, potem pa še samega sebe. Zapustil je pismo, v katerem izjavlja, da so se z neugod-nimi špekulacijami znatno posušili nje-govi milijoni in da je za to izvršil strašno dejanje. — Povodnji v Nemčiji. Iz Frankobroda se poroča, da so prišle iz okolice vesti o velikih povodnjih. Iz Kon-stanca se javlja, da so vode v gorenjih kra-jih prestopile bregove. V Elzasu so izstopile reke in preplavljajo zemljo. — Stavka galiskih učiteljev. V Lvovu se je vršil v ponedeljek shod učiteljev, na katerem se je sklenilo, da se prične s splošno stavko v slučaju, da galiski deželni zbor odkloni predlogo o ureditvi pravnih razmer učitelj-stva. Obenem se je sklenila spomenica na cesarja, v kateri se pojasni bedni položaj galiskega učiteljstva. — Nov atentat. Iz Varšave javljajo, da so predsinodnjim ne-znani individui v nekom gozdu pri Kotošinu ustrelili okrajnega načelnika Czernoja. — Upor v ruski armadi? Te dni je bilo aretiranih 18 častnikov in več vo-jakov, ki so razširjali mej vojaštvom neki poziv k upor. Za kazni je dotični polk premeščen iz Moskve v notranji del carstva. Najdražji klobuk je brez dvoma oni, katerega so leta 1882 podarili v Mexiki generalu Grantu. Veljal je 1500 dolar. Sedaj je shranjen v muzeju v Washingtonu. — Nesreča na ladiji. Ko so na angleški vojni ladiji »Fornidable« streljali blizu otoka sv. Magdalene, se je razletel top in trije vo-jaki so bili na mestu ubiti. — Na vislice obesili so v Philadelphiji zamorca Al-berta Smith, ki je bil umoril pred nekaterimi meseci svojo ženo iz ljubosumnosti. — 99 let je dobil pred vojnimi sodiščem v St. Louisu Ernest Wilde, ker je na Fili-pinih dezertiral in se potem na strani Fili-pincev boril zoper svoje prejšnje tovariše. — Zamorca linčali. V Bradenburi Ky. so linčali zamorca Dewley. V Gustonu se je v pivnici sprl z nekim belokočcem in ga pozneje na kolodvoru obstrelil. Prisotni belopolti meščani so ga takoj prijeli in ga vlekli proti mestni hiši. Med potoma pa se je nabrala večja množica ljudi, ki je takoj zahtevala, da se zamorec na mestu umori. Nekateri so naglo poiskali vrvi in 10 minut pozneje je bil zamorec obešen. — Veli-kansko tovarno bo v Chicagi zgra-dila American Bridge Co., ki bo veljala tri milijone dolarjev. Posla bo imelo v njej 5.000 mož. — Umor in samomor. K. Dimmel v Winside, Nebr. je ubila naj-poprej svoje dete, potem pa se je obesila. — Nadež of Corrigan v New Yorku je nevarno obolel za pljučnico. — V Av-straliji je 6013 cerkva. Na vsakih 100 000 prebivalcev jih pripada 210. — Švi-carske ure. Iz Švice se je izvozilo lan-sko leto 1363.426 niklastih, 3.089.787 sre-brnih in 8.000.258 zlatih žepnih ur. — Največji bronasti kip na svetu je oni Petra Velikega v Petrogradu, ki tehta 2420 000 funtov. — Najmlajšiamer-iški učitelj, ki je že napravil učiteljski izpit, je brezdomno Glenn Harrison v Glainville, Mo. Star je še le 12 let. — Zveza madrijskih dramatič-nih pisateljev je zagrozila s stavko, če ne dovoli vlada takoj večje podpore no-vemu opernemu gledališču.

Zavetišče za mlade katoliške de-lavke bodo prihodnji mesec otvorili pri Budimpešti. Sprejelo se bode 70 ubožnih delavk. V »pribežališču« bode poleg stanovanj tudi mala kapelica, kopališče, knjižnica in druge razvedrilne priprave.

Kotiček za liberalce. Dr. Tavčar je čutil potrebo, da pove v »Narodu«, kaj je nameraval na časnikarskem banketu po-

vedati o slovanstvu, češ, da »Slovenec« ni objektivno poročal. Naš poročevalec je za dr. Tavčarjem pisal, in zato smo ohranili doslovno dr. Tavčarjeve beseda. Sicer bi pa tako, kakor dr. Tavčar, o slovenski bodočnosti lahko govoril tudi baron Schwegel. — »Honetnost«. V tretji koloni druge strani »Slov. Naroda« poroča, kako je bila sprejeta na časnikarskem shodu resolucija, ki protestira proti temu, da bi list ne mo-gel biti razžaljen. To je pod častjo časopisa. Resolucija je bila sprejeta soglasno, torej tudi z »Narodovskimi« glasovi. Takoj v na-slednji koloni pa imenuje duhoviti »Naro-dovec« »Slovenski list« — dihurja. To je doslednost in honetnost!

Društva.

(Bralno društvo pri Devici Mariji v Polju) priredi s sodelova-njem Marijine družbe v nedeljo 25. t. m. popoldne veselico na vrtu »Društvenega doma« v Slapah. Na vsoporedu je nagovor, petje in prelepa igra »Sanje«.

(Bralno društvo na Št. Viški gori pri Gorici) priredi veselico dne 25. maja l. l. v prostorih gosp. Janeza Laharnarja. Vspored: 1. Fr. Vilhar: »Domovini«, mešan zbor. 2. Nagovor. 3. H. Sattner: »Na planine«, moški zbor. 4. J. La-harnar: »Pomladna«, mešan zbor in spremljanje tambur. zbora. 5. Dr. I. Krek: »Pra-vica se je izkazala«, burka v dveh dejanjih. 6. J. Aljaž: »Triglav moj dom«, moški zbor. 7. Deklamacija. 8. J. Laharnar: »Venček na-rodnih pesmi«, šestero glasno. 9. Šaljive srečkanje. — Pri petju sodeluje okoli 30 pevskih moči. — Med posameznimi točkami in pri prosti zabavi vdarja tamburaški zbor Cerkljanske čitalnice. — Začetek točno ob 3. popoldne. Vstopnina za osebo 20 vin. K obilni udeležbi vabi najljudneje odbor.

Darovi.

Za pogorelce v Zdenski vasi so dalje darovali: Neka dobra oseba po g. dekanu Fr. Gorniku 20 K, gosp. Josip Kos, župnik v Selih pri Šumbregu 24 K, logaški farani po g. župniku J. Lavriču 44 K, gosp. Ig. Fertin, župnik s svojimi farani 43 K, g. Janez Tavčar, župnik vpok., 20 K, g. Ivan Drašler v Brezovici 2 K, gosp. Josip Regen, župnik, Unec 28 K, g. I. Bertetič, Duplje, zavoj obleke, g. Karol Jaklič, župnik, Pre-žganje 10 K, gosp. Janez Berlic, župnik v Mošnjah s svojimi župljani 74 K, župnija Selo pri Kamniku 20 K, župni urad Ko-menda 40 K, g. G. Vilman, župnik v Kolo-vratu 12 K, gosp. Janez Ažman, župnik v Gorjah s svojimi farani 30 K, župnija Črni-vrh nad Idrijo 50 K, duhovščina in župljani v Kostanjevici 28 K, farani v Goričah po g. župniku J. Primožiču 15 K, g. Ant. Kukelj, župnik v Šent Juriju pri Kranju 10 K, g. Jurij Dervončič, župnik v Žabnici s svojimi župljani 34 K, g. Jakob Strupi, benefic. na Goričici 10 K, Goričica 50 K, fara Šent Jurij pod Kumom 35 K, g. I. Zeleznikar v Ljub-ljani zavoj blaga za obleko, g. F. v Ljub-ljani zavoj obleke, župnija Sava na Južni železnici 17 K, župnijski urad Bohinjska Bela 34 K, g. Mil. Schmidl, župnik Solčavski 10 K, g. Lorenc Kristoflič, župnik v pok. v Hrastju 10 K, g. Avg. Šinkovec, župnik na Jesenicah 10 K, g. Šimen Ažman, delavec 1 K, gosp. Mihael Barbo, župnik v Horjulu 12 K, g. Ivan Kristan, c. kr. poštar in posestnik v Šent Vidu na Dolenjskem 10 K, gg ude-ležniki izpita usposobljenosti za samostalne župnije v mesecu maju 1902 v Ljubljani 30 K, g. Janez Tomšič, posestnik na Prevorji, Sta-jarsko 65 K, g. Mihael Arko, dekan in dež poslanec v Idriji 90 K, župni urad Polica pri Višnjigori 16 K, Delavsko tajništvo v Ljubljani 2 zavojale obleke, g. Simon Žužek, duh. svetnik v Vodicah 20 K, Neimenovani v Ljubljani 20 K, g. Makso Lavrendič, tr-govec v Ljubljani 6 K, gosp. Franc Krek, župnik, Vranja peč 8 K, g. J. Novak, dekan v Radovljici 10 K, farani Radoljski 30 K 60 vin., župljani v Slavini 14 K, Dobovski farani poleg Kuma 30 K, gosp. Engelbert Berlan, župnik na Dobovci 10 K, g. Leon Lotrič, župnik v Zlatem polju 25 K, župljani v Erzelju 20 K, župnija Begunje Gorenjako 55 K, slavno uredništvo »Slovenca« III. zbirka 146 K, g. Mihael Omahen, trgovec v Višnji gori 12 vreč krompirja.

V imenu pogorelcev se izreka tem po-tom vsem p. n. dobrotnikom prisrčni: Bog povrni!

Župni urad Dobropolje, dne 20. maja leta 1902.

Andr. Ramoveš.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. maja. (C. B.) Zbornica nadaljuje razpravo o proračunu za na-učno ministerstvo.

Dunaj, 22. maja. Skoro gotovo bode še danes zaključena debata o ju-stičnem ministerstvu. Nato pride v pri-hodnji seji na vrsto terminska kupčija.

Dunaj, 22. maja. Danes je izšlo odsekovo poročilo o davku na železniške vozne listke, ki bi znašal, kakor znano, pri glavnih progah 12 odstotkov, pri lokalnih 6 odstotkov in pri malih železnicah 3 odstotke. Postava bi stopila v veljavo s 1. jan. 1903.

Dunaj, 22. maja. Nekateri listi poročajo, da je načelnik poljskega kluba Javorski sprejel nalog pripravljati večino v drž. zboru za obnovo avstro-ogrske nagodbe. V tej večini bi bili poljski klub, katoliški centrum, kršč. soc., Lahi in nemška liberalna stranka. Čehi niso v kombinaciji. Ta zveza bi se sklenila jeseni. Poslanca Stürgkh in Kathrein in kršč. soc. voditelj javljajo, da nimajo s to stvarjo nič opraviti.

Dunaj, 22. maja. Dr. Kramar izjavlja, da so neresnične vesti, da hoče on osnovati češko-nemško koalicijo. Dr. Kramar pravi, da na to ni misliti, dokler se ne uredi jezikovno vprašanje.

Budimpešta, 22. maja. (C. B.) Ministerski predsednik in resortna ministra Böhm-Bawerk in Call danes zjutrej niso odpotovali na Dunaj. Körber je dopoldne dalj časa konferiral s Szellom, in tudi resortni ministri so imeli daljše razgovore. Popoldne so se nadaljevali sinoči prekinjeni skupni dogovori.

Pariz, 22. maja. Tudi na gradu Tellegram, bivši lastnini rodbine Humbert, so ulomili tatje, ki jih je skoro gotovo najela rodbina. Sorodnik Humbertove d'Aurignac je bil v bližini Pariza aretiran. Iz Liverpoola je dobila policija naznanila, da so zakonska Humbert videli v ondotnem hotelu „Adolphi“.

Toplice Rogatec Slatina. Južne železnice postaja Poličane (Pölschach). 411 12-5. Krasno poletno bivališče. Preizkušeno zdravilišče za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, zoper sladkorno bolezen, žolčne kamene, katäre v goltancu in na krhlju. Prospekte pošilja vodstvo.

Šablone za sobne slikarje, najnovejši in najlepši vzorci, imata v veliki izbiri v zalogi **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice. 524 17 11-1. Vnanja naročila proti povzetju.

Umrli so:
19. maja. Marija Zalar, premikača žena, 50 let, Sv. Martina cesta 28, kron. plućnica.
20. maja. Alojzij Košir, krojača sin, 11 mesecev, Hilšerjeve ulice 3, tuberkuloza. — Andrej Kovačič, umirovljeni železniški čuvaj, 76 let, Ravnikarjeve ulice št. 5, ostarelost.
21. maja. Viktor Loboda, zavirača sin, 18 mesecev, Zalokarjeve ulice 7, meningitis tubercul.
V bolnišnici:
16. maja. Ivan Oven, dninar, 24 let, jetika.
18. maja. Luka Tušar, gostač, 82 let, pneumonia et pleuritis dextra.

Dunajska borza

dné 22. maja.

Skupni državni dolg v notah	101.70
Skupni državni dolg v srebru	101.60
Avstrijska zlata renta 4%	120.80
Avstrijska kronska renta 4%	99.80
Ogrska zlata renta 4%	120.75
Ogrska kronska renta 4%	97.90
Avstro-ogrske bančne delnice, 600 gl.	1598.—
Kreditne delnice, 160 gl.	684.75
London v ista	240.32 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.27 1/2
20 mark	23.47
20 frankov (napoleonador)	19.08
Italijanski bankovci	93.45
C. kr. cekini	11.83

Zitne cene

dné 21. maja 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za maj-junij	K 8.87	do 8.89
„ „ jesen	8.—	8.02
Rž za junij	7.85	7.87
„ „ jesen	6.95	6.97
Koruzica za maj-junij	5.27	5.28
„ „ juli-avgust	5.37	5.38
„ „ sept.-oktober	—	—
Oves za maj-junij	7.—	7.88
„ „ jesen	6.14	6.15

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za maj	8.78	8.77
„ „ oktober	7.83	7.84
Rž za maj	—	—
„ „ oktober	6.69	6.70
Oves za maj	—	—
„ „ oktober	5.78	5.79
Koruzica za maj	5.04	5.05
„ „ juli	5.2	5.13

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica habska	K 9.00	do 9.60
„ „ južna žel.	9.30	9.65
Rž	7.50	7.70
Ječmen	7.00	8.00
„ „ ob tisi	6.85	7.75
Koruzica ogrska, stara	—	—
„ „ nova	5.30	5.40
Čikvanc	—	—
„ „ stara	6.25	6.65
„ „ nova	7.45	7.65
Oves srednji	7.75	10.75

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Temperatura zraka v m. v. m. v. m.	Temperatura zraka na površini	Velikost oblakov	Način vetra	Moč vetra
21. 9. zveč.	737.0	8.9	sl. jug	del. oblak	—
22. 7. zjut.	738.4	8.5	sr. vzjvzh.	del. jasno	0.3
2. popol.	736.8	17.7	sl. jug	pol. oblak.	—

Srednja večerajšnja temperatura 9.5°, normale: 14.8°.

Haveloke,
pelerine za turiste
iz nepremočljivega lodna

priporočata 1 561 6-4

Gričar & Mejač
Ljubljana,
Prešernove ulice št. 9.

Zahvala. 642 1-1

Povodom mučne bolezni, kakor prerane smrti najune nepozabne soproge, oziroma matere, gojbe

Ivane Majdič

prejela sva mnogobrojne dokaze prijateljskega sočutstva.

Najskrebnje se zahvaljujemo vsem, ki so blago pokojno tekom dolgotrajne bolezni posetili in tolažili, osobito dragim znan'am in sosedom, koje so z uzorno požrtvovalnostjo pogostoma bolnici stregle in slednjič lajšale zadnje trenutke.

Prisrčna zahvala vsem, koji so nama ob smrti osebo ali pismeno izrazili svoje sožalje, vsem darovalcem premnogih krasnih vencev, kakor onim, koji so tem povodom večje zneske v blagi namen naklonili. Tudi se zahvaljujemo vsem dragim sorodnikom, someščanom, gg. uradnikom, zunanjim znancem, vsem Vam okoličanom, ki ste v toli velikem številu prišli, kakor tudi prečasti. duhovščini, za zadnje spremstvo umrle.

Posebno iskrena zahvala slav. petkemu zboru tukajšne narodne čitalnice za g. n. jive žalostinke ob hči žalosti kakor ob grobu pokojnice.

Vsem Vam Bog plati!

Kiaoj, 20. majnika 1902.

Ivan in Janko Majdič.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,

v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastiška potovanja po celem svetu v popolni istini.

Le do sobote 24. maja razstavljeno:

Potovanje skozi lepi Trst in zanimivi grad Miramare.

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. zjutraj do 9. zvečer. 637 1-1

Vrta mladenka,

verna in marljiva služkinja, bi rada prišla v tako službo, da bi se kaj kuhati naučila.

Več pov. upravništvo „Slovenca“. 610 3-3

Hiša na prodaj

v Ljubljani, Kladezne ulice št. 17; posebno pripravna za kakega me-sarja. 619 3-2

Več se izve v hiši Krakovski nasip 26.

Visokofasttim gospodom katehetom

priporočam svojo veliko zalogo podobice za

prvo sv. obhajilo

in druge priloznosti.

Priporočam tudi p. n. duhovščini vsakovrstne rožne vence, svetinjske, križe in podobice po najnižji ceni. 636 3-1

Z velespoštovanjem

F. M. SCHMITT

Ljubljana, Pred škofijo št. 2.

Blag. gospod

Gabrijel Piccoli

lekarnar, „pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

dvorni založnik Nj. svetosti papeža Leona XII.

Podpisane si usojajo naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim vspehom pri želodnem ter črevesnem kataru, kakor tudi v boleznih na jetrih in obistih.

Gradec, dné 2. februarija 1897.

Bolnišnica usmiljenih brafov.

Provincijal:

F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Ze mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, koje sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim vspehom. Z odličnim spoštovanjem

II. 3 25-9 Don Peter Franceschini, župnik.

Mojman (Istra), dné 6. oktobra 1900.

Sprejmeta

se takoj dva izučena 626 3-3

krojaška pomočnika

za šivanje obleke v trgovini. Biti morata poštena, ter lepega vedenja. Plača od kosa. Ponudbe na upravništvo „Slovenca“.

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatnino

Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „5.80

Pristne srebrne verižice „1.20

Budilniki iz nikla „1.95

Moja trdka je odlikovana s

s. c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na

razpolago na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno 573 190-5

VAŽNO NAZNANILO!

Ker sem se hotel, kakor znano, 1. maja 1902 iz svojih začasnih založnih prostorov na Sv. Petra cesti stalno preseliti na Mestni trg št. 5, in mi je to, žalibog, slučajno izpodletelo, in ker sem zaradi tega tudi odpovedal najem ene izmed mojih dosedanjih prodajalnic, sem primoran nabavljeno blago po ceni oddati, in zato so od današnjega dneva **vse cene znatno znižane** in od 20. maja je

velika prodaja ostankov

za vsako možno ceno.

605 30-1

Vse cenjene kupce upam v istini z jako nizkimi cenami odškodovati, ako morda pri obisku moje sedanje prodajalnice naleté na nekoliko nereda zaradi premnoge blaga v prodajalnici.

Z velespoštovanjem

FRIDERIK HODSCHAR

LJUBLJANA,

„pri Amerikancu“. Sv. Petra cesta šte. 4 in 6 „pri Amerikancu“.